

دائرة مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوارانده

محل اداره :

مشرط القبر

۱۳۲۶

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوئيه
قبول اولانور

درج ابدله بن آثار اعاده اولانور

دبير، فلسفه، علوم، حقوق، ادبيات و سياستمانده رباط خاصه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و شئون اسلاميه و بحث ايدى و هفته ده بر نشر از انور.

آبونه بدلى

صاحب و مؤسسلرى :

در سعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

سنه لکى التى آيلنى

تاريخ تأسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

قيرله دن مقوا بورو ايله گوندريليرسه سنوى

۲۰ غروش فضله آلنير

ممالك عثمانيه ايچون	۶۵	۳۵	غروش
روسيه	»	۶۵	۳۵۰ روبله
سائر ممالك اجنبيه	»	۱۷	۹ فرانق

عدد : ۱۰۳

۱۹ شهبان ۳۲۸ پنجشنبه ۱۲ اغستوس ۳۲۶

دردنجى جلد

مطبوعات

مدارس اسلامیہ

یکی غزته رفیقمر مدارس اسلامیہ اصلاحاتی حقنہ یازدینی بندہ کی شو فقرہ شایان دقت در :

برقوم تکامل تدریجی تعقیب ایتک ایچون تقلیدی دکل ، اعتیادات و مؤسسات قدیمہ سنی اصلاحی ترجیح ایتلدرکہ قطعی و مفید نتیجہ لر استحصال ایدہ بیلسون . برکہ مملکتہ زک احوالی دوشونہ لم ، برکہ طلبہ علومک ، صنوف علمیہ نک چفتجی وایشجی قسندن ، کوییلردن طوتہ رق اہالی نک طبقات مختلفہ سی اوزرنده کی تأثیراتی حساب ایدہ لم . اولئر سناہ سندنہ افکار اہالی نک تنویری ایچون نصل تأثیرات اجرا ایدہ بیلہ جکمری تأمل و ملاحظہ ایلہ لم ، اوزمان مدرسه لریمزک اصلاحی بزم ایچون ہرشدن اول الزم بولوندیغہ قانع اولورز .

رفیقمرزک شو فکریہ اشتراک ایلہ شونی دہ علاوہ ایدہ لم کہ ملت اسلامیہ نک وادی انقراض واضع حلالہ طوغرو سوروکلنہ سنک باشلیجہ سببی ، طلبہ علومک تربیہ و تدریساتنہ عالم اسلام طرفندن لازم کلن دقت و اعتنائک صرف ایدیہ رک مدرسه و مکتبلرمرزک خرابہ زارہ دوشمی در . ایشہ بو بیوک قصورلری نظر اہمیتہ آلہ رق مدارسک اصلاحیہ غیرت ایتک ، تجدید حیاتہ چالیشان ہیئت اجتماعیہ مرزک باشلیجہ وظیفہ سنی تشکیل ایدر .

شہید محترم قومیسر ابراہیم افندی

سالنیکدہ انتشار ایدن « یکی عصر » رفیقمر بر جوق یرلردن آلدینی تلغرافلردہ بالجلہ موحدینک اشتراکی ایلہ محلی جامعلرینک اک کیرلرنده مولد نبویلر قرائت اولونہ رق شہیدک روحنہ اتحاد ایدلدیکنی ، ظالم و وحشیلر تلغین اولونہ رق تأثر و سوزشار کوسترلدیکنی بیاندن صوکر ا دیورکہ :

« وحشیانہ افعال جنایتکارانہ لرینہ ضمیمہ ما کدونیا دہ اغتشاشات تولید ایتک زعم باطلی ایلہ نشریات و تحریکات فسادجویانہ و ملعنتکارانہ دہ بولسان وحشی بلغارلرہ قارشی بوتظاہرات علویہ مناسبتیلہ ، عالم اسلامک مکت و شکیمت معنویہ سی ایچندہ یالکز انسانیتپرورانہ مقاصد پروردہ ایلدیکنی اعلان ایلہ افتخار ایدر و بوتجلیات معنویہ نظرآ بدخواہلرہ عواقبی دوشونہ کم لازم کلدیکنی سویلرز ... »

صلیک کیردیکی یرہ ہلال کیرہ مرز

ولایت غزته لرینک اسلامیت و وطن محبتیلہ تمیز ایدلرندن ادرنہ لی «وطن» رفیقمرز ، بالادہ کی سرلوحنہ ایلہ غرب مدینتندن و بزم جہالتنزدن باحث محررینک تا اعماق قلبندن قریوب کلن بر فریادی درج صحائف ایدیورہ . بعض پارچہ لرینی عیناً آلیورز :

صلیک کیردیکی یرہ ہلال کیرہ مرز ، حکم تلبی حلاقولا قلیمرزدہ چینلامقدہ ! اون اوچ سنہ اولکی آوریپا نہایہ بنہ اودر ! غلادستون اولدیسہ بیکلرچہ شا کرد ، بیکلرچہ وارث تعصب برافدی . انسان اولور ! فکر اولز .

— اوروپا مدینتی عالم اسلامیتک آفتی ! مصیبتی ! فلاکتی ! فقط

کیمدن کیمہ شکایت ؟ ... بو آفتی بز کندیز اوزریمزہ جلب ایتدک ! بونی دعوت ایدن بز ، بزم جہالتنزدر .

بزم ایچین نہ عظیم فلاکتدر نہ مدہش خجالتنذرہ کہ وطنمزی آنلرک پای تجاوزلرندن محافظہ ایچین بنہ آنلرک لطفنہ ، سروتنہ مراجعت ایدیورہ ، آنلردن استعطاف ایدیورز .

ایشہ آلدیغمر مستعمل ایکی زرهلی ایکی دلیل خجالتنر ! ایکی برہان جہالتنر !

قوجہ دولت عثمانیہ برزهرلی اعمالندن برقوت اعدادندن عاجز ! آوریپا دارالصناعہ لر قاپورینی اوزریمزہ قاپاسہ لر نمازک شرائط ایفاسندن اولان ستر عورہ ایدہ جک بر بز پارچہ سندن محروم اولہ رق چیر چیلای قالہ جغز ... تکرار ایتکدن کندیز آلمہ بورز : شو ایکی زرهلی دہ الیمزہ کیرمہ نہ یاہ جقدق ! سویلیکز ای قارئین نہ یاہ جقدق ؟

نوقت انسان اولوبدہ ناموس استقلالمرہ ، شرف ملیمرہ ہرکس کی ، بولغار قدر ، یونان قدر صاحب اولہ جغز ؟

نہ وقت بو جہالتن یقایی صیبر بر ، نہ وقت بوتون لوازم و احتیاجات مدنیہ مزی بالذات کندی الاریمزلہ تأمین ایدر . اسلحہ قاپریقہ لرینہ ، جسم ترسانہ لرہ مالک اولور ، بویلہ آوریپادن مستعمل زرهلیلر آلتی خجالتنندن قورتولیرسہ ق ایشہ اوزمان ... !

فرانسہ نک فاسدہ کی اعتسافاتی

قاہرہ دہ منتشر (الوا) غزته سی فرانسه حکومتک فاس امارت اسلامیہ سنہ قارشی تطبیق ایتکدہ اولدینی اعتسافاتدن باحث اوزرن مقالہ تشندہ بروچہ آتی مطالعاندہ بولنیور :

فرانسہ نک تأمین حریتدہ کی مساعیسی کیمسہ انکار ایدہ مرز . بادی سعادت ام اولان حریتک مہد ظہوری اولمش ، ککلات مدنیہ نک منبع فیوضی عد اولمش . حالبوکہ بوکون شو محترم فرانسه کندی زادہ مساعیسی اولان حریت و مدینتی ایاقلر اللہ المقدہ فاسدہ اعتساف فاجعہ سی اوینامقدہ در . بو او یونک عسکرلک و رابطہ اسلامیہ دائر اولان فصللرینی بیترمش و صوکنی تشکیل ایدن وجہ مرزجہ باعث اسف اولق ارزہ معلوم بولسان اوچنجی فصلی تمیل ایتکدہ بولنمشدر .

قومیت نظره آلمق سزین جہت جامعہ اسلامیہ قوت ویرمک و بین المسلمین توحیدک ایلک اوزرہ رابطہ اسلامیہ نک تشید اولنسنی واوروپا حکمدارلری آراسندہ اولدینی کبی ملوک اسلامیہ آراسندہ دہ عائلہ قرابتی وجودہ کتیرلمسنی اول و آخر سویلیورز . فقط اوروپا دہالری راحت و یریورمی ، مصل ملوک اسلامیہ آراسنہ تفرقہ تخملری صاحبور و مع التأسف اعتراف ایدہ لم کہ محصولی دہ آرزماندہ طوپایور . زیر اسلام حکمدارلری آراسندہ بوکون بربری چکہ مامک

وہر بری مغرورانہ دیکرینہ متفوق بولندیغہ قانع اولق کی احوال ایشہ بومساعی نک غیرقابل انکار ثمراتیدر . بوکون اوروپا فرانسنہ نک فاسہ اولان صارقتیلغنی جامعہ اسلامیہ نک قوت بولسنہ نسبتلہ اہون بولیور . امیر عبدالحفیظ حضرتلرینک برای تعلیم اردوسنہ ادخال ایلدیکی ترک ضابطلرینہ قارشی فرانسنہ نک کوستردیکی حدت وشدتہ قارشی اوروپا ساکت قالور . فرانسنہ نک بو قدر تلاشنہ عجیب سبب نہ در ؟ شہسزاییکی اسلام حکومتی آراسندہ رابطہ نک کسب تقویت ایتامسیدر . فرانسنہ ، قوجہ علم و مدینت آناسی برقومک حتی اولان ترقیسنہ قارشی

مانع اولی ایستور و تبعه سنی حسیض جهل و ظلمتدن اوج علم و نوره ایصاله چالیشان بر حکمداره مجرد شو حرکشدن طولایی تهدیدلرده بولیور .

بوگون سیاسی بر آدمک نظرنده مرا کشک وضعیتی ساحلدن اوزاق دوشمش متلاطم بولانیق بریرده بولان ایچی کیدر فرانسه طالعیق ایتمک ایستور هیچ تجربه سی سبق ایتمدیکی حاده مجرد ایچی نک یرینی بیلدیکشدن طولایی طالعیق ایستور حالبوکه بر طالعیق نه قدر مهارتلی اولورسه اولسون دکزک براق بولیدینی زمانه تجربه لرده بولمیدر . بویله بر تجربه یه لزوم کورمیان فرانسه عاقبتی دوشونمک ایسته یور . اگر فرانسه حقیقه بومملکتی مدینه قارشی آچق ایستورسه نیچون عربلره ترکی بوایده قولانیور ؟ دیمک که مقصد بشقه در او حالده فرانسه امین اولمیدر که قوانین طبیعه مغایر اوله رق فاسی ینما فکرینی طاشید قجه ظاهری نه قدر حسن نیت کوستریرسه کوسترسون اسلاملی آلدانه میحق و فرانسه یه هیچ رفرد مسلم امنیت اظهار ایتمه جکدر . فرانسه بوجهتله آلدیرمه بیله عجا قوجه بر قطعه اسلامی نک حرمتی هتک حریتنی غصب ، عسکر لکینی احما ، حقوق استقلالیه سنه تعرض ایتمکله اوچیوز یکر می بش میایون اسلامی کنیدی سنه قارشی تحریک و اغصاب ایدجکندی ده نظاره المپورمی بتون دنیایه منتشر اسلاملرده مغرب اقتصادکی قدداشلیرنه روا کوریلان بو حاللردن حصوله کله جک تأثراتک نتایجی دوشونمپورمی ؟

اسلام علیهنده بر مسلمان (۱)

اهالی اسلامی آراسنده ، حمداً لله رسول و ملتیه خیانت ایدنلر اندر یتیشیر : مع هذا بوسبوتون یوق دکلدر . بویله بر یسنک وجودینی و یازیرینی قزانی «یولوز» رفیقمزدن خبر آلیورز . عارف خواجه یف نام اسلامی سنی طاشیان بو آدم ، روسلرک آسیای وسطایی ، تورکستانی ، خرسیتیانلشدیرمق ، روسلشدیرمق ایچون طاشکندده لسان محلی ایله نشر ایتدکلری «ترکستان ولایتی کزتی نده» قزان مسیونر قونفره سندن بحث ایدرک ، او قونفره نک روسیه لی دین قدداشلیرمزه ضرر لرینی بازوب کوسترن قزان و اورنیورغ مسلمان مطبوعاتنی تنقید و سمایت ایدیور . «خواجه یف» یازد قلدن ایشته بر قاج نمونه :

«اوروپا اقوامی دین و ملتلی فائده سنه نیجه ونجه جمعیتلر یاپیورلر . شو جمله دن تصوفیه ده اسلاملر قونفره سی اولدی . بوندن باشقه قزان شهرنده بویوک بر مجلس جمع اولوب ، روسیه نک هر طرفدن علما طویلانوب ، کنیدلری حقنده مشاهدده بولندیلر . روسیه نک داخلی شهرلنده نشر اولون تاتار غزته لری بو جمعیتلر حقنده مجهول خبرلر طاغندیلر . بو نشریاتک نه لزومی واردی ؟ بولره تورکستان مسلمانلری هیچ قولاق آمازلر ، تورکستان اهالیسنه حکومتی (روس حکومتی) فنا کوستره منلر . بر آدمک کنیدی دینی محافظه یه چالیده سنه نه قاریشورسکر ؟ » بو اجتماعلر هیچ بر آدمی کنیدی دینلرینه جلب ایچون اولیور . بومقاله لردن «صراذکز تورکستان مسلمانلرینی حکومت دشملاشدرمق ایچوند ... الخ » «یولوز» رفیق محترمز ، روسیه احوال سیاسی سیک مساعدا اولدینی درجه ده مقابله ده بولیور . از جمله مسیونر اجتماعلرینک صرف

خرستیانیلنی محافظه یه معطوف اولدینی ادعاسنه شوجوانی ویریور : «تورکجه غزتهلر مطلقا روسجه ترجمه سیله باصیلسون ، مسلمان مکتب و مدرسه لری دائمی حکومت نظارتی آلتنده بولنسون ، کبی قرارلر . مسلمان مطبوعاتنده بحث اولنده دن کچیله جک کبی مسائلدن دکلدر .

مملکت مزده رسماً حریت دینه موجود ایکن ، غیریلرک دینه تجاوز ایتمک ایسته ین بر قونفره نک مقررانه اعتراض ، حکومته عدم اطاعت صاییلورمی ؟ ذاتاً حکومت باشقه ، مسیونر جمعیتلری باشقه در .

بزطر فزدن «یولوز» ک شجاعت مدینه سنی تقدیر و همت اسلامی سنی تجلیل ایله خواجه یفک سوزلرینه مقابل دیگر یازاجق برشی کورمیورز . انجق ، تورکستان خاک پاکنده خواجه یف کبی اصیرغانلرک یتشمه سنه جوق متاثر اوله رق ، «ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم» حقیقت ازایه سنی تحظر و اخطار ایلرز .

شون

دولت عثمانیه :

مراجع شریفه خطبه لر — یکن نسخه مرده خطبه لرله مواعظ دینه نک تأمین ترقیسی انجمنی نامیله مصرده تشکیک ایدن انجمنک نظامنامه سنی ترجمه ایتمشک . بوهفته دارالخلافه ده بوخصوصه اهمیت ویریلدیکی کورمکله بتون عالم اسلام مفتخردر .

صدر جلیل اسلامده اولدینی وجهله خطبه لرک احتیاجات حال وزمانه موافق اوله رق تنظیم و ترتیبی شیخ الاسلام موسی کاظم افندی حضرتلرنجه نظر دفته آنه رق همان فتواخانه عالی ارکاندن و مجلس مصالح طلبه ، تدقیق مؤلفات هیئتندن منتخب اعضادن مرکب بر مجلس تشکیک ایدلش و خطبه لرک دینی ، اخلاق ، اجتماعی بر صورتده ترتیب و تنظیمیله بالعموم خطبایه نشر و تبلیغی بومجلسک وظائف اساسیه سی اولق اوزره کوسترلشددر .

جمعه و بایرام نمازلرینک ختامی متعاقب هر جامعک کرسی مشایخی طرفندن خطبه لرک مالی جماعت مسلمینه شرح و تفصیل ایدیله جکدر . شوعادت قدیمه اسلامی نک احیاسی جدأ جالب شکراندر .

شوقدرکه بومجلسک دائره صلاحیتی توسیع ایدیلره رک - مصرده اولدینی کبی - اوصاف مخصوصه پی حائز ذوات طرفندن کوندریله جک خطبه لرکده مسابقه یه قونوله رق ایچلرندن موافق اولانلرینک انتخاب و قبول اولونمی تمی اولور . بویله اولورسه هم خطیلره تازیانه تشویق اولور ، همده کیمسه نک بر دبه جکی قالاز .

نشر نزاره — شریعت غرای احمدیه نک عام انسانیته بخش ایتدیکی احسن عادات جمله جمیله سندن اولان تستر نسوان امر مهمنه بعض نسوان اسلامی طرفلرندن تمامیله رعایت ایدلامکده و آداب و اخلاق ملییه مخالف اوضاع و حرکانه بولنمقدده اولدینی خبر ویرلیدیکشدن دیناً و سیاسیاً غیر قابل تجویز اولان بوکبی حالات غیر مرضیه نک هر حالده منی و سائلنک استکمالیله دین مبین و شرع قدسیت قرین عمیدینک محافظه احکامنه دقت واعتنا اولنمی خصوصنک تعمیماً اشعاری مقام مشیختنهایدن باتدکره اشعار اولمغله بر موجب اشعار کیفیت داخلیه نظارتندن امنیت عمومی مدیریتنه و تعمیماً ولایاته تبلیغ و ازبار قلنشددر .

واعظلر — جمله ناسدن بعض کسانک کسوه علمایه کیره رک جوامع شریفه ده اقدس و اهم وظائف دینه دن اولان اجرای وعظ و نصیحت تصدی ایلکده اولدقلری خبر ویرلیدیکشدن بالامتحان مأذونیتی حاوی یدنده رخصتنامه اولیانلرک ابغای وعظ و نصیحت ایتملرینه مساعده ایدلمه سی لزومی طشره نوابته تعمیماً تبلیغ ایدلیدیکی کبی داخلیه نظارتندن ده بالعموم ولایات والویه مستقلیه یلدرلشددر .